

Václav Miler: Běhání je radost

Těžko byste na Kolínsku hledali člověka, který toho má v nohách více než Václav Miler (1962). I přestože se běhání začal věnovat až v sedmadvaceti letech, absolvoval už více než čtyřicet maratonů, získal mistrovský titul v ultramaratonu a Českou republiku reprezentoval i v zahraničí. Běžec-veterán a organizátor kolínských běhu mimo dráhu vypráví o tom, jaký je život v maratónkách...

Jaké byly Vaše sportovní začátky?

Začínal jsem jako kluk s fotbalem. Kopal jsem za Lošany a pak si mě pan Bejlek vytáhl do Kolína. Za AFK Kolín jsem si zahrál i dorosteneckou ligu. V roce 1981 jsem narukoval na vojnu a tajně doufal, že se dostanu do nějakého „vétějíčka“ (vojenské tělovýchovné jednoty). Nakonec to dopadlo tak, že mě v Brně v přijímači vybrali na běžecké závody, ty se mi povedly, a tak následovaly další. Soutěžil jsem převážně proti vojákům z povolání a běhání mi základní službu dosti zpříjemnilo.

Nicméně po návratu z vojny jste se vrátil opět k fotbalu...

Hrál jsem beka ve Štítarech, kde mi při jednom utkání zlomili nohu. První operace se nepovedla, podruhé jsem podklouzl a praskla mi dlahá, takže nakonec z toho byly celkem tři zákroky na jedné noze. Primář Vírava mi proto doporučil, abych si našel jiný sport. A tak jsem začal na jaře 1989 pravidelně běhat.

Neběhal jste však sám. Jak vypadala kolínská běžecká scéna na konci osmdesátých let?

Vedle atletů zde fungovala skupina asi pětadvaceti takzvaných běžců mimo dráhu vedená pány Kodymem, Stránským a Šandou. Naše klubovna byla na Kmočově ostrově v boudě po převozníkovi, měli jsme tam šatnu a nástěnku s termíny nadcházejících závodů. Na ostrově jsme udržovali také dnes již neexistující 1250 metrový okruh. Každou sobotu ráno jsme pak vybíhali na Jelen u Konárovic. Na Jelenu jsme se vždycky rozdělili, to pan Stránský zavelel: „elita doprava, béčko doleva a uvidíme, jestli nás doběhnete“. Elita to byli borci jako Ivan Karger, Jarda Mádlík, Jarda Kvaček a já jsem se na ně začal postupně dotahovat. Jezdili jsme společně na závody a naplňovalo nás to.

Nebudili jste ve městě zvýšenou pozornost?

Díky projektům jako Liga 100 (sdružení kondičních běžců, kteří si vytkli za cíl uběhnout každý měsíc 100 kilometrů, a které mělo na svém vrcholu 35 poboček a až 8 tisíc členů), už nebyli běžci v osmdesátých letech takoví exoti. Měli jsme své známé pejskaře a fanoušky.

Jaká byla vaše velká závodní premiéra?

Maraton v pražské Stromovce na podzim 1989. Dokončil jsem ho v čase 2 hodiny a 48 minut, což byl, vzhledem k tomu že jsem pořádně běhal necelý rok, pěkný výsledek, a zároveň povzbuzení do zimní přípravy. Jenom za leden 1990 jsem pak naběhal téměř 700 kilometrů a i v následujících měsících se tréninkové objemy pohybovaly kolem pěti set kilometrů měsíčně.

Takový trénink je náročný fyzicky i časově. Jak jste dokázal kombinovat běh se zaměstnáním?

Pracoval jsem manuálně na státních statcích, takže trénovat jsem mohl jenom brzo ráno nebo po práci. Vstával jsem v pět hodin a běžel na lačno deset kilometrů volně, pak na osm hodin do práce a odpoledne svižnější patnáctikilometrový trénink. O víkendu jsem běžel třeba do Kouřimi a zpátky. V té době už jsem měl manželku a dva syny, takže jsem se měl co ohánět.

Již v květnu 1990 jste se zúčastnil mistrovství České republiky v běhu na 100 kilometrů. Jak Vás to napadlo?

To vzniklo docela náhodou. Po zmiňované zimní přípravě za mnou přišel Ivan Karger a povídá mi: „Hele, ty máš naběháno, přihlásím tě na stovku, zkusíš to a uvidíš.“, tak jsem ho poslechl. Mistrovství se konalo v Hostivících a probíhalo ve dvou kategoriích – jednotlivci a dvojice, to jsem ovšem netušil, a tak jsem se radši držel pořád na čele. Když mi pak na osmdesátém kilometru řekli, že mám před druhým závodníkem asi hodinu náskok, tak jsem mírně zvolnil a závod vyhrál v čase 7h a 26 minut. Následujících 48 hodin jsem ale téměř nemohl chodit. (směje se)

Kolik lidí se v té době v Československu ultramaratonům věnovalo?

Zhruba třicet, dnes už je jich trochu víc. Na Kolínsku jsme měli výborného Honza Štrupa, který v roce 1975 vytvořil tehdy český rekord na 100 kilometrů, ale on byl tenkrát v reprezentaci a měl ideální tréninkové podmínky, dodnes také drží kolínský rekord v maratonu.

I vy jste ovšem jako čerstvý mistr republiky dostal šanci reprezentovat.

Vítězstvím jsem se nominoval na závod do Biel-Bienne ve Švýcarsku. To byl úžasný zážitek, nikdy předtím a už nikdy potom jsem neviděl, aby jedno město doslova žilo během. Start byl v deset hodin večer a běželo téměř šest set ultramaratonců z celého světa. Pro mne závod skončil předčasně na pětatřicátém kilometru, když jsem vinou nedostatečného osvětlení zakopl o obrubník a poranil si koleno. Později jsem se ovšem do Švýcarska vrátil a závod ve zdraví absolvoval.

Na jaké další mezinárodní běžecké podniky vzpomínáte?

Předně na světový pohár ve francouzském Amiens, kde jsem si vytvořil osobní rekord na stovku – 7h 19 minut a doběhl jsem čtrnáctý ze 400 závodníků. Až za mnou tehdy skončil elitní ultramaratonec Tomáš Rusek. Hezké vzpomínky mám také na 75 kilometrový závod ve slovinském Celje, držím tam dodnes traťový rekord a každoročně dostávám od organizátorů pozvání. Bohužel jim odmítám s omluvou, že už se na ultramaratony necítím. Stříbro jsem získal na závodě ve Švédsku z Kalmaru na ostrov Öland. Díky ultramaratonům jsem procestoval téměř celou Evropu a vzhledem k tehdejšímu kurzu koruny se daly občas přivést i hezké prémie.

Někteří ultramaratonci uvádějí, že při extrémních závodech zažívají stavy změněného vědomí, ba i halucinace. Co vy?

Přiznám se, že jsem nikdy nic podobného nezažil. Běh je pro mě odreagováním, dobívám si při něm baterky.

Ačkoli jste v ultramaratonu dosáhl hned na počátku vaší kariéry mezinárodních úspěchů, v Sokole Kolín jste na "dráhovou smetánku" svými výkony asi příliš nezapůsobil. Jaký byl váš vztah k sprinterům a středotračům?

Jako registrovaný atlet jsem na dráze začal běhat až v roce 1991. Za Sokol jsem nastoupil k několika závodům na pět, respektive deset tisíc metrů, ale stále mě to táhlo spíše k delším tratím, na ty kratší mi chyběla rychlost. Nám, běžcům mimo dráhu, přezdívali na atletáku dálkoplazi a varovali nás, abychom jim nevyšlapali první dráhu. Byli jsme šílenci, jak pro sprintery, tak pro mílaře, a o kladivářích už ani nemluvíme. (směje se)

Kdo vás trénoval?

Tréninkový plán mi psal pan Ladislav Kodým společně s Ivanem Kargerem. Chodil jsem trénovat i s vyhlášenými rychlíky Holubem, Kaňkovským nebo Pilařem. Běhat s nimi úseky, bylo pro mě hodně motivující. I když se maratonci zdají jako introverti, já vždycky radši běhal ve skupině.

V roce 1992 jste dosáhl svého nejlepšího maratonského času 2h a 34 minut, tedy I. výkonnostní třídy. Proč jste se v dalších letech už nezlepšoval?

Maratony pro mě vždycky byly spíše přípravou na ultramaratony, v jednom roce jsem jich absolvoval třeba i pět. Jedním z faktorů byla nedostatečná regenerace. Do bazénu nebo do sauny jsem se dostal maximálně jednou za čtrnáct dní. Umět poznat, kdy si odpočinout to je 50% úspěchu.

Po ukončení závodní kariéry jste se začal podílet na organizaci kolínských závodů mimo dráhu. Jaké jsou vaše dosavadní zkušenosti?

Především bych chtěl říct, že velkou práci udělali moji předchůdci pan Stránský, Šanda a Červenka. Kolínské závody přitom mají ohromnou tradici. Drozdův běh je čtvrtý nejstarší běh v republice (poprvé 1925), Kolín – Velký Osek – Kolín (KVOK) letos oslavil pětapadesátý ročník. Závody organizujeme nejen proto, abychom se proběhli, ale i na počest místních osobností, jenž během žily a zasvětily mu celý svůj život. Obecně je však pořádat běhy čím dál tím náročnější a to především personálně. Bez podpory rodiny bych se při organizaci neobešel. Poděkování patří také sponzorům zejména panu Vyskočilovi a Vavruškoví.

Nemrzí vás, že na KVOK - závod s pětapadesátiletou tradicí, kde traťových rekordů dosáhli reprezentanti Ivan Uvzl a Jarmila Urbanová – přijede v dnešní době sto závodníků, zatímco nové městské půlmaratony lákají tisíce běžců?

Faktem je, že závody na dvacet kilometrů v dnešní konkurenci neobstojí, jelikož se každý radši pochlubí, že uběhl půlmaraton (leč rozdíl dělá pouze 1 kilometr!). I proto zvažujeme, jestli z KVOKu už v příštím roce neudělat půlmaraton. Je to choulostivá otázka, protože by to znamenalo narušit tradici a dosavadní časy už by nebyly srovnatelné. Každopádně nechceme a ani nemůžeme souperit

třeba s Pražským půlmaratonem, nicméně nabízíme rovinatou trať za nepoměrně nižší startovné zahrnujícím tričko, občerstvení a lístek do tomboly.

Obecně však počet běžců narůstá, souhlasíte?

Pozoruji téměř 100% nárůst, obzvláště mezi ženami. Je to masovost, dřív jsme mívali na Silvestrovském běhu v průměru 80 lidí, dnes dvakrát tolik. Memoriál Jardy Kvačka v Pečkách, který připravuje tým kolem Petra Lhoty, je dnes největším závodem ve Středočeském kraji. Lidé skutečně začali žít trochu jinak, ale paradoxně upadají výkony běžců na špici.

Vzpomeňte teď prosím na některé osobnosti kolínské atletiky a zaniklé závody.

V první řadě to byl pan Drozda, výborný prvorepublikový běžec, který úspěchy slavil hlavně v krosu. V šedesátých letech pak pan Košílka, jenž dodnes drží kolínské rekordy na 5 a 10 tisíc metrů. Bylo jich hodně a nerad bych na někoho zapomněl, takže za všechny zmíním dále jen duši kolínské atletiky Mirka Tučka a Stanislava Petra, vítěze Běchovic.

Ze závodů už se neběhá podzimní Sirotkův memoriál, 20 kilometrový běh Borkami, kde rekord drží jeden z našich nejlepších běžců všech dob V. Zwiefelhofer. Fantastický byl i další lesní běh Týnec nad Labem – Jelen.

Jak vám to běhá dnes?

Dnes běhám, nebo spíše klušu, tak 150 kilometrů měsíčně. K tomu chodím hrát fotbal v Lošanech a pivní ligu za Naivku. Vzpomínám jak na KVOK jezdil jistý pan Kočí, vybíhal půl hodiny před startem a stejně končil mezi posledními. Těch dvacet kilometrů přitom absolvoval v takových těch dědečkovských bačkorách s přezkou. Běhání je droga, s kterou je hrozně těžké přestat, ale člověk musí být soudný, aby se radost, kterou běh přináší, nezměnila v trápení.

Rozhovor vedl Milan Janoušek

Václav Miler (1962)

Ultramaratonec, absolvoval více než čtyřicet maratonů (z toho deset v čase pod 2h a 40 minut) a více než desítku ultramaratonů. Je dvojnásobným reprezentantem ČR v ultramaratonu (Amiens – Francie, Winschoten - Holandsko) a držitelem oddílového rekord Sokola Kolín v běhu na 100 km.

os. rekordy: 5 km (15:05), 10 km (32:45), 20 km (1:09:03), půlmaraton (1:12:43), maraton (2:34:00), 100 km (7:19:11), desetihodinovka (122 km).
